

А. Каралийчевъ

Чепеларецътъ

Рифатъ паша пристигна въ Чепеларе презъ 1865 година да събира воененъ наборъ. Лѣто. Недѣля. Цѣлото село се дигна. Чепеларци посрещнаха високия гостенинъ. Първенцитѣ му поднесоха хлѣбъ и соль върху сребренъ саханъ. Редомъ му цѣлунаха ржка. Настаниха го въ къщата на Деча Узунъ Харитювъ. На двора подъ столѣтника орѣхъ, върху зелената като малахитъ трева, постлаха едно китено халище, наредиха възглавници, донесоха маслини въ една кована паница-капаклийка, калено бардуче съ ракия и низки ржбести билюрени чашки. Рифатъ паша се намѣсти, кръстоса крака, опрѣ гърбъ на орѣховия дънеръ. Насѣдаха гоститѣ и домакинитѣ. Само невѣститѣ стояха прави на високия тремъ, и оттамъ следѣха съ очи голѣмеца. Бардучето скоро олекна. Падаше вечеръ. Чудно свѣтнаха нѣжно-зеленитѣ ливади покрай Чепеларската рѣка. Гургинитѣ въ градинитѣ приличаха на едри есенни звезди. Тъмно-зеленитѣ ели се катерѣха нагоре по стрѣмнитѣ върхове и спираха морни подъ канаритѣ. Турчинътъ дълго прехвърля чернитѣ зърна на своята сандалова броеница, изпуши една лула тютюнъ и въздѣхна дълбоко. Изтърси бѣлата пепель отъ лулата си върху керемидата, съ която му бѣха донесли огънь и се дигна. Посегнаха да станатъ и другаритѣ му, но пашата имъ направи знакъ съ ржка: да останатъ.

Излѣзе самъ на улицата, тръгна къмъ Матювската махала, където живѣеха християнитѣ. Спустна се по каменистия тревясалъ пжтъ. Мина покрай високитѣ